

კვალი	ნომერი	ჯამი	ნომერი	ჯამი
12	10	6	6	6
11	9 50	5	5	5 50
10	8 75	4	4	4 75
9	8	3	3	3 50
8	7 25	2	2	2 75
7	6 50	1	1	1 50

კვლევი ნომერი — ერთი შურა

ივერი

გაზეთის დახვეწილობა და ყველა განცხადება დასაყვლად უნდა მიმართოს: თეიმურაზ რედაქციის გაყვით, ავტორის ქუჩა, თ. გარდაცემის მეგობარის მიმართ, თუ გრუნილის სახლში. წინა-კონსტანტინე გამაყვლდეს საზოგადოების განცხადებას სადავად-ახსნარო ბაზის სანდოებსა და სხვადასა. ფასი განცხადების: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპიტ.

1877—1890

საბავალიატიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1890

ОТЪ КОНТОРЫ РЕДАКЦИИ

Всѣ объявленія, происходящія извнѣ Кавказской Области, принимаются исключительно въ центральной конторѣ объявленій бывш. П. Метцль, въ Москвѣ, на Масницкой, домъ Спиридонова.

განს. „თეატრი“-ს რედაქციისგან.

გაზეთის გამაყვამი მინდობილი ჰქონდა ბ. ს. შოა დავილოვს. სხვა-დასხვა მხრიდან საინფორმაციო გეგმობდა ხელის მომწერლებსაგან, რომ გაზეთი ან სულ და ან თავის დროზე არ მოგვეღოს. ამ გარემოებამ ჩემსა და სხვებულის შ. დავილოვს შორის გამოიწვია საქმის გამოარკვევა მელიტარული წესითა და ამისათვის გაზეთში ბეჭედი დროებით შეჩერდა. ამ მოკლე ხანში გაზეთის ბეჭედი ხელ-ახლად დააწყობა ახალისა და ძველის თანამშრომლების მონაწილეობით, და ყველას, ვისაც-კი გაზეთი მისილია, დაუბრკოლებლად გაეცხადებინათ თავთაის დროზე. ამასთანავე ფთხეთი, ვისაც რომელიმე ნომერი არ მისვლია, დაუყოვნებლივ აღწერათ რედაქციას.

(3-3) ნ. ნიჟიგორი

ასალი ამბავი

* გუშინ-წინ, 6 მაისს, „წერაკითხვის გამავრცელებელმა საზოგადოებამ“ ლატარია-ალბერტი გამართა სათავადა-ახსნარო საადგილ-მამული ბანკის ქარვასილასა და თეატრის ბაღში. ქარვასლის ეზოში გიმნასტიკა იყო გამართული და ჯამბაზების წარმოადგინა. სერენაზელი რატილის ხორა ქართული სიმღერებს ამბობდა, გარდა ამისა „პანარამა“ იყო გამართული და სხ. ამის გარდა ბაღში რამდენიმე ადგილას მუხარა და ზურუნა უკრავდა და სალაშობელ ელემენტარული იქნებოდა განათებული. საზოგადოებამ დროება დიდის სიამოვნებით გაატარა და საკმაოდც დაეწრო, თუმცა არა იმდენი, რამდენიც უკვე წლები ესწრება ხომღემ ამ საზოგადოების მიერ გამართულმა ლატარია-ალბერტის, ეს იმიტომ ახსენებ, რომ საზოგადოება ვერ შეწყვეტილ არ არის ამ ახალს ადგილს ლატარია-ალბერტის, თუმცა ეს ადგილი ბევრად სჯობს სათანადობით აღუქმანდრეს ბაღსა და მუშაობისასაც. ვერც ერთი, ძალიან ახლოა, ქალაქის შუაგულში ადგილი უქრავს, მეორე — დიდი ადგილია და წინადაცა რომ

დასავსებების ფულის დროით არ-შეზღუნის გამო მამულების პატრონთა მიერ გადახდილი ჯარიმა 4,872 მან. 43 კაპ. უარღობის მილის წყლის გაყვანილობა აუღია 10,604 მან. 11 კაპ. ქალაქის მილის წყლის გაყვანილობა 17,322 მან. 73 კაპ. და აბრ-წყვეტილებსაგან 12,464 მან. 74 კაპ. სულ ქალაქის მილის წყლი გაყვანილობა 29,788 მან. და 47 კაპ. სატარ-გოსაგან 4,025 მან. 10 კაპ. სხვა-დასხვა ვაკობის სამუშაოსაგან 48,162 მან. და 53 კაპ. ქალაქის საყვასოსაგან შამისულია 8,282 მან. და 18 კაპ. ცენტზე დადებული გადასახდის ამ ოთხ თვეში შემოსულია სულ 18,949 მანათი. საქალაქო მე-დინებზე საკონსტრუქციო და სხვა-დასხვა ელემენტარული მისის გადასახდელი ფულია 4,288 მან. 75 კაპ. ეგრის ხი-ლიდან 2,271 მან. და 54 კაპ. შო-ლოდ მხაკანაგის ხილიდან 1,087 მან. და 42 კაპ. ე. ო. ორზე ქალაქის ხილებიდან ქალაქს აუღია სულ 3,358 მან. და 97 კაპ. ამის გარდა ქალაქს კიდევ სხვა მრავალი წერილი შემოსავალი ჰქონდა, იხე რომ სულ შემდგარი 272,848 მან. და 88 კაპ. ამავე დროს ქალაქს დაუბრუნდია ან-როლი 58,561 მანათი და 61 კაპ. ხოლო პირველი იანვრიდან პირველ მისამდე დახარჯული სულ 268,586 მან. და 43 კაპეტი.

* ერთს ებრახელს, რომლისთვისაც პოლიციის გამოუცხადებია ამ თვის ნ-ს, რომ ტელიისში ციხურების ნება არა გაქვს და უნდა შენს სამ-შობლოში წახვიდნო, როგორც ჩვენ შეიტყუეთ, ეგზარხოისთვის მიუთხ-მავი თხოვნა, რომ მართამდელდელ მარცხურობის მიღება მსურს მგელა ჩემს მუელესაცა.

* ჩვენ მოგივინა პეტერბურგი-დან ბრა-მოურად დაბეჭდილი წერი-ლი, რომელსაც სათაურად აწერია: აქეთ, რომ, მეონია, სხვანა საქარ-თველოში არ ცვლინებთ ამ ნარიი-ტეულენაში. ცალ-ქობადა ყმაწვილო-ბაშივე იცინა. ყმაწვილი 8—15 წლი-სა ვახვედა თუ არა, მისი დედამა მამონთვე მისთვის საცოლოს ძენსა დაიწყებს. ყმაწვილის დედამა მუ-ტეპის ქალის დედმამის შუაკაცს (მკანკანს). რამდენჯერმე მივა ხო-ლმე შუაკაც ქალის ოჯახობაში და დაიწყებს ვაივს და მის ცხოვრება-სებას. ბოლოს საქვე მარტო იმხვედ-მივარდება, რომ ქალმა და ევაშა ერთ-მანეთი ინახულო; თუ ერთმანეთი მოიწოანს, ნიშნს მიღებენ ქალის დედმამის. ნიშნის მიღებას არის, რომ სამი მანათი მიეცება ქალს ვაყის-განა ნიშნის მიღების დროსვე ქალის პატრონმა შუაკაცს უნდა გამოუცხად-ებას ურავთა ქალისა (—2) ოთხმამ-ლის). ურავთა ფასია ქალისა, რომელიც უნდა მისცეს ქმარმა ვაყის დარწმინ-ღარ-სამის თვისის წინად. სასძლოს ქმრის ნათესავები, როდესაც-კი ნა-

* ექვამდე: პირველ მისიდან ორის თვით შესწყდა თევზის ქვარ-ზოვიერთ ადგილებზე სალიანამდე.

* სამეურნეო უკრანლის ამ წლის 1 და 2 ჰაპში, სხვათა შორის დაბეჭდილია წერილი ბ-ნ ირაზოვი-ცა / მავის ზღვის სასმერთი ქალის დასახლების ვითარება (УЧЮДНЪ КОЛО-

„Объ ученыхъ трудахъ Давида Исеевича Чубина“. წერილი შედგე-ნილია იმის გამო, რომ ამ ბოლოს დროს გაზეთებში ლაბარაკი იყო, 25 წელთმდე სრულდება მის აქეთ, რაწველიცემული პრადგებორი და. ო. ჩუ-ბინაშვილი სამეცნიერო მოღვაწეობას ადგითა. წერილში მოკლედ არის მო-სხენეული დავით იესეს ძის ნებინა-შვილის ბიოგრაფია, მისი ნაწერები, მისი ნაწარმოები და დედალი მეცნიერ-ებისა და სამშობლოს წინაშე. შემდეგს წერილში ამ წერილის ერთლად გავა-ცნობთ ჩვენს მკითხველებს.

* ბაკანაშვილს: წრევანდელს ზამთარს ეერ დავემდურებით, რადგან არ უზარალებია არც ხალხი და არც საქონელი. თოვლის მაგერ გაშუღმე-ბის სწეშიდა. ხშირმა წინებმა ქარ-გი მოსავლის იმედი გაუღიბა ხალხს და ერთი ორად გაამწევა სამუშაოდ. მთელი ზამთარი აქეთი გულეცკობა-ზენათესეს ადგი. ვახაზელსაც სე-ლილი მეურნეო წრევანდელს მოსავლის: 22 აპრილს კარგი ქუტუშა წვიმა იყო, რომელმაც ერთი-ორად აქცია მოსა-ვალი, მაგრამ ჩაიკრებს თუ არა გლე-ხი თავის წლის მოსავლის უკლებლად ეს ღმერთმა უწყის. მთელი მუდღანს მინდორი კლითი არის მოღვეული. აღმნიტრატია შეძლების დაგერად იბრტვის ქალის წინააღმდეგ, ბლო-მად ვახაზეს ხალხი, მაგრამ ძნელი-კია, რომ შესაძინეველ ეშველოს საკესა-სის და ორასი კაცი აბა რას გააწ-კობს, როდესაც ქალია მთელს მულ-არის გადასახლად.

* სამეურნეო უკრანლის ამ წლის 1 და 2 ჰაპში, სხვათა შორის დაბეჭდილია წერილი ბ-ნ ირაზოვი-ცა / მავის ზღვის სასმერთი ქალის დასახლების ვითარება (УЧЮДНЪ КОЛО-

низации по южному черноморскому побережью). ავტორი ამბობს, რომ ძველის ძველ დროიდან კოლხიდას კაციისთვის მიმხვეული თვისება ქარ-ნადი. საეტიველიც არ არისა. უფლის ამ ქვეზისთვის მიუწეებია ფრად უფი ბუნება. კოლხისის ჰავა თბილია, ნაშანი, მცენარეულობა უფი ხი-ლით, გარეული ნადირი და ღრინე-ლი მრავალი. მანდელი უარსცელი. ბუნების სიკეთეც, მისი დიდებუ-ლისა და სამშობლოს წინაშე. შემდეგს წერილში ამ წერილის ერთლად გავა-ცნობთ ჩვენს მკითხველებს.

* ბაკანაშვილს: წრევანდელს ზამთარს ეერ დავემდურებით, რადგან არ უზარალებია არც ხალხი და არც საქონელი. თოვლის მაგერ გაშუღმე-ბის სწეშიდა. ხშირმა წინებმა ქარ-გი მოსავლის იმედი გაუღიბა ხალხს და ერთი ორად გაამწევა სამუშაოდ. მთელი ზამთარი აქეთი გულეცკობა-ზენათესეს ადგი. ვახაზელსაც სე-ლილი მეურნეო წრევანდელს მოსავლის: 22 აპრილს კარგი ქუტუშა წვიმა იყო, რომელმაც ერთი-ორად აქცია მოსა-ვალი, მაგრამ ჩაიკრებს თუ არა გლე-ხი თავის წლის მოსავლის უკლებლად ეს ღმერთმა უწყის. მთელი მუდღანს მინდორი კლითი არის მოღვეული. აღმნიტრატია შეძლების დაგერად იბრტვის ქალის წინააღმდეგ, ბლო-მად ვახაზეს ხალხი, მაგრამ ძნელი-კია, რომ შესაძინეველ ეშველოს საკესა-სის და ორასი კაცი აბა რას გააწ-კობს, როდესაც ქალია მთელს მულ-არის გადასახლად.

* სამეურნეო უკრანლის ამ წლის 1 და 2 ჰაპში, სხვათა შორის დაბეჭდილია წერილი ბ-ნ ირაზოვი-ცა / მავის ზღვის სასმერთი ქალის დასახლების ვითარება (УЧЮДНЪ КОЛО-

უელეტონი

ფინილი ხმინდარა

ბებრი იქნება ისეთი კაცი, რომელსაც არ გავაყვამის სხვა, არ იკო-ნის ხალ და რა ქვეყანა. ამისათვის ეგონებ, რომ ურავთა არ იქნება, ერთი-ორი სიტყვა მოგახსენოთ ხეზედ. რო-დესაც იტყვიან „ხეა“, გამოვლიდმა მაშინავე უნდა წაშობოდინდნოს ეფ-რო და გრძელი ხეობა სიგინით 20—30 ეგრისს და სიგინით ერთი ეგრისი. ხევი უტყვიან. ამისთანა ტრეტელა და მონაწილეობა მისი ძირაობდელ მო-ვნილია ხეური სოფლები, ოთხ სა-მანასახლობელ განაწილებული: ყა-ბაგასა, სნოა, სოანისა და კობასა, და ხოლო სამანასახლობაში ოსტრი ურ-ვიან. ხეობაში მიმდინარეობს სამხრე-თიდან ჩრდილოეთისკენ მდ. თერგი. ხევი ძალიან ღარიბი ქვეყანაა მა-შეული, სათბი მიწები ძლიერ ცო-

ტა აქვს, არც სახანავია სათბიხელ მო-მეტებელი; ძალიან იშვიათად იპოვე-ბა ისეთი კომლი, რომ თავის მიწის მოსახალი მიველ წლამდის ვახვედს. აქეთური ნახევარი წლამდის თავის ქვეყნის მოსახალი იქვეებთან და შემდეგ კაცებლამ ეიდულობენ სი-მინდს. მოხევეები შოლოდ ქერსა და შერასს სთყვენ. ქერს თითონა სკა-მენ, შოლოდ შერასს ცხენებს აქვე-დე. პურტი მოდის, მაგრამ ამ მკე-ნარის თვისეს მაგერ რიგად არ მის-დევენ, რადგანაც მკითრელ გამოსავა-ლი აქვს. ქერსა და შერასს გარდა, ალაგ-ალაგ, ხელოს სთყვენ. ხელო-სრულებით არ იცის აქი. ვინც ხეცს გარედ არ გასულა, იმთა ცნობა არა აქეთ თუ მხალა, აბამი, ქლივი და სხვა როგორც ბაღის—ხეზედ, თუ ბოლოკითი. მიეზში უჯი-ვი და ფსიტი საკმოდ იცის. ხალხი შინაურ ცხოველთაგან ყველაზე უფ-რო ცხრის მოშენებს მისდევენ. მოხევეებს ბებრი ისეთი ჩვეულება

აქეთ, რომ, მეონია, სხვანა საქარ-თველოში არ ცვლინებთ ამ ნარიი-ტეულენაში. ცალ-ქობადა ყმაწვილო-ბაშივე იცინა. ყმაწვილი 8—15 წლი-სა ვახვედა თუ არა, მისი დედამა მამონთვე მისთვის საცოლოს ძენსა დაიწყებს. ყმაწვილის დედამა მუ-ტეპის ქალის დედმამის შუაკაცს (მკანკანს). რამდენჯერმე მივა ხო-ლმე შუაკაც ქალის ოჯახობაში და დაიწყებს ვაივს და მის ცხოვრება-სებას. ბოლოს საქვე მარტო იმხვედ-მივარდება, რომ ქალმა და ევაშა ერთ-მანეთი ინახულო; თუ ერთმანეთი მოიწოანს, ნიშნს მიღებენ ქალის დედმამის. ნიშნის მიღებას არის, რომ სამი მანათი მიეცება ქალს ვაყის-განა ნიშნის მიღების დროსვე ქალის პატრონმა შუაკაცს უნდა გამოუცხად-ებას ურავთა ქალისა (—2) ოთხმამ-ლის). ურავთა ფასია ქალისა, რომელიც უნდა მისცეს ქმარმა ვაყის დარწმინ-ღარ-სამის თვისის წინად. სასძლოს ქმრის ნათესავები, როდესაც-კი ნა-

ვენ ვაყის დაწერამდის, ასახუტებენ ფულით. ყველა აძლევს 20 კაპეტი-დან მანათამდე.

ნიშნობის შემდეგ რამდენიმე ხანი გავა და სიძე უნდა წვიდეს თავის ცოლურთათს 3—10 თვისის არავით, ყველი და პურტი და თანაც გაყო-რლებს რომელსავე თავის მეზობელს. ამ სოფელმა, სადაც სასძლოა, უნდა ილხინოს მთელის დღის განმავლობა-ში. ამ დროს ხალხს სიძე უნდა უნდა იდგეს, რადგანაც დაჯდომა სირცხვილად ჩაეთვლება. სიძე 2—10 დღეს დაჰყოფს თავის ცოლურთა სა-ხლი; სიძეს თავის ცოლურთა სახლ-ში თავის ცოლისთვის მისი გაცემა არ შეუძლიან, რადგანაც სირცხვი-ლია.

ამ დღიდან სამეფო დაიწყებს მე-შობაბის ურავთის გადასახდელად და, როცა დრო მოეკარწევის, ორი-სამის თვის წინად უნდა ჩააბაროს ფუ-ლი, რომ ქალმა იყაროს თავისთვის ტანისამოსი, სკიფი, ლოგინი და სხვა.

მოთავა დროც თავის დაწერისა. ეთერ მეფე წავა ვაყის მაყუებით დე-ლოფლის მოსაყვანად, მინამდე ვაყის მამ ერთი ხელი სუფრა უნდა გადაი-ხალის ხალხისთვის, ხელის მოსამარ-თავად და დასალოკავდ მფრისა. ქარ-წინისთვის დახოცავენ ცხერებს, და-სკლავენ ხარს.

მაყურბი და მეფე თავის ეგრავით (მეყურბი) დელოფლის მოსაყვანად გაემეზაურებიან. მეფის მაყურიონი უნ-და იყოს არა უმეტეს სთის კაცისა და ქალისა 5—15 კაცი. ელრე ქა-ლის ოჯახიდან დაბრუნდებან მე-ფის ოჯახში, მანამდე რომელიმე ქა-ლის შარის კაცი ქალს შაბარებს მე-ვაყის უშედეგის სიტყვებით. გმამ-შენ და შვილი ესა, ან სიტყვებს სამეფო ეტყვის და მეფე ხელს მოპკიდებს დელოფლის და შეშეუ-ლიან ქერას მაყურბითურ ამოღებუ-ბულის ხანჯლებით. ამ დროს კერა-ში მღიორი ცეცხლი უნდა ენთოს. სამეფო შემოვილის შემდეგ გამაყვენ

